

UTVECKLING AV VINSTER I FÖRHÅLLANDE TILL LÖNEKOSTNADER

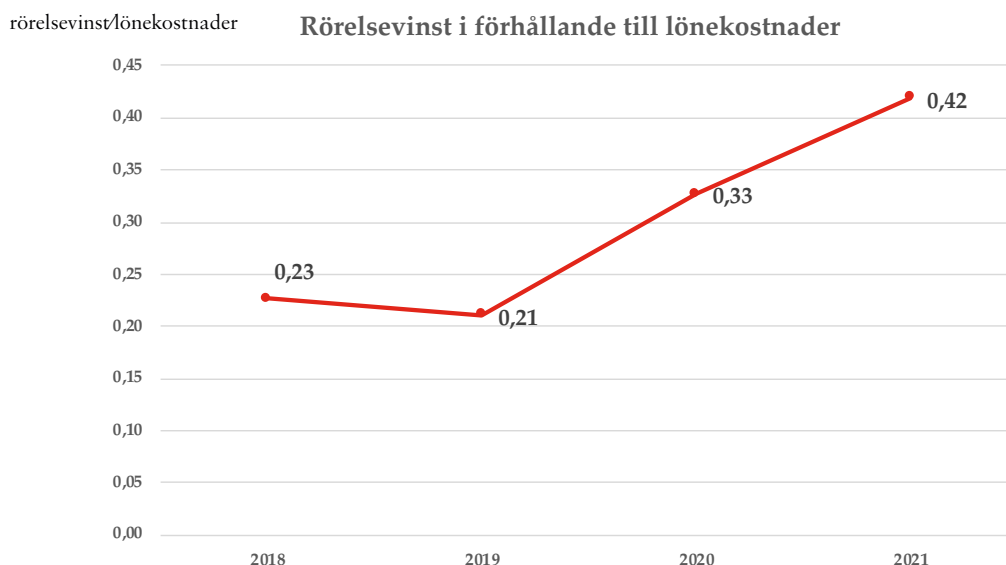
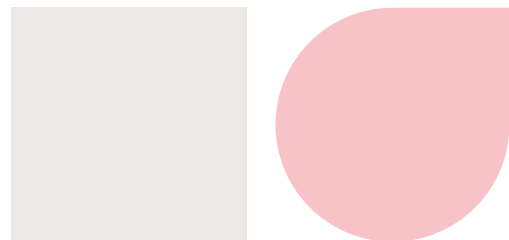
Handelsföretagens vinster har fördubblats i relation till lönekostnaderna. Vinstökningen har skett brett och återfinns i alla delbranscher. Löntagarnas ersättningar har halkat efter. Det visar statistik från SCB som Handels har sammanställt.

Vinster och löner – utvecklingen de senaste åren

SCB-statistik från företagens årsredovisningar visar att handeln gjorde mycket goda vinster under pandemiåren 2020 och 2021. Då nådde såväl rörelsemarginalen som avkastning på eget kapital historiska rekordnivåer.¹ Detta väcker frågan i vilken mån anställda inom handeln också får del av de ökade vinsterna.

Ett sätt att besvara frågan är att undersöka SCB-statistik över rörelsevinst och lönekostnader för de samlade företagen i handeln. Här bildas ett kvotmått genom att vinsterna sätts i täljaren och lönerna i nämnaren. Det samlade rörelseresultatet sätts i relation till den samlade lönekostnaden.

Ju högre värde desto större är vinsterna i förhållande till lönerna. Vi ser då följande utveckling under de tre senaste åren i detaljhandelns företag.

Källa: SCB, Företagens Ekonomi

¹Fakta från Handels: Lönsamheten i detaljhandeln.

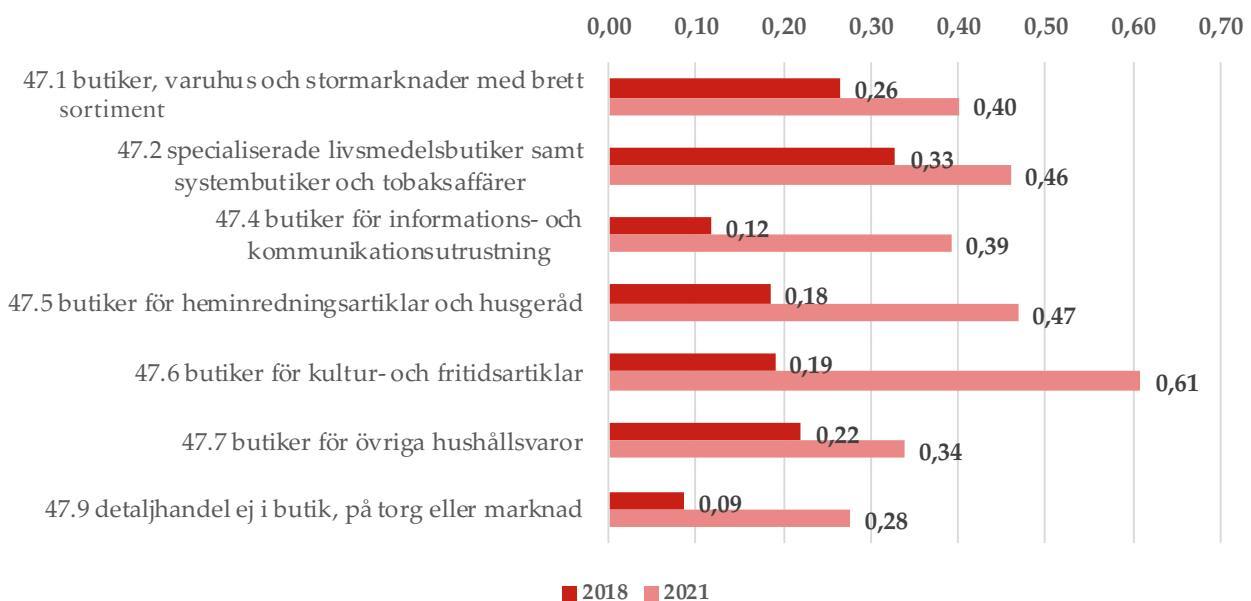
Kvoten har ökat kraftigt och fördubblats i jämförelse med 2019. Vi kan därför konstatera att vinsterna har stuckit i väg förhållande till vad företagen lägger på löner. Anställda får således allt mindre del av de ökande vinster som de bidrar till att skapa för företagen. Företagens ägare kan i hög grad välja mellan att ge ut vinsten i aktieutdelningar eller att ansamla kapital som de senare kan ta ut i aktieutdelningar. Ett alternativ vore att använda de upparbetade vinsterna till att ge återbäring till de anställda i form av högre löner.

En fråga som uppstår är om det är vissa delbranscher inom handeln som har gått bra, medan andra har gått sämre? Det finns alltid skilda utvecklingar i en så heterogen bransch som detaljhandeln. Men mönstret är tydligt när vi analyserar vinstutvecklingen i relation till lönekostnaderna i varje delbransch.²

Oavsett delbransch har det skett en kraftig vinstökning när vi sätter det i relation till lönekostnader. Högst har den varit inom kultur- och fritid, e-handel och elektronikhandel. Löntagarnas ersättningar har halkat efter i samtliga delbranscher.

Vidare visar den höga soliditeten (även den har slagit rekord) att företagen på aggregerad nivå har goda förutsättningar att stå emot tillfälliga kriser. Det finns en ansamling av sparade vinster i företagen. Det finns därför också utrymme att höja lönerna som halkat efter vinsterna.

Rörelsevinst i förhållande till lönekostnader Delbranscher i detaljhandeln

Källa: SCB, Företagens Ekonomi

²Vi har här analyserat utvecklingen på tresiffrig SNI-nivå